

ECOURI

UCRAINE

Revistă literar-culturală și educativ-informativă
a Uniunii Ucrainenilor din România

65 | OCTOMBRIE
2024

ALEGERI PARLAMENTARE 2024

UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA, 10 direcții strategice de acțiune

1. UUR apără și sporește marea și frumoasa familie ucraineană din România.

Comunitatea ucraineană din România are un potențial politic în creștere exponențială, pe care numai Uniunea Ucrainenilor din România poate, știe și vrea să-l consolideze. UUR dezvoltă politici coezive, pentru a menține pe termen lung unitatea comunității, care, din păcate, are numeroși inamici interni și externi. Comunitatea ucraineană din România este o familie mare și frumoasă. Apărăm și sporim această familie, în ciuda eforturilor celor care o vor mai mică, mai săracă și mai divizată. Avem instrumente și resurse pentru a o apăra. Avem instrumente și resurse pentru a apăra forța și frumusețea marii familii ucrainene din România.

2. Nu ne mulțumește idealul de a moșteni și perpetua frumusețea acestei familii.

Vrem să mărim șansele de performanță ale acesteia. Muncim în fiecare zi pentru a spori, considerabil și convingător, capacitatea de performanță a comunității ucrainene din România, șansele ei de a fi creativă, inovatoare, spectaculoasă. Facem din comunitatea noastră o comunitate inovativă, inspirată, modernă, cu capacități și abilități complexe de a exista, de a performa și de a se exprima în lume.

3. Forța noastră provine din forța credințelor noastre.

Avem convingeri, principii și valori puternice. Purtăm în noi credințe ancestrale, venite din veacuri de suferințe și încercări. Aceste credințe ne fac puternici. Focul vetrei noastre ne căleşte. Vom păstra vii toate credințele pe care le avem de la părinți și bunici: limba ucraineană, portul, cântecul, dansul, obiceiurile, tradițiile. Nu le vom risipi, nu le vom uita, nu ne vom dezice de ele. Păstrarea zestre noastre identitare reprezintă cheia unității și a performanței noastre. Este cheia viitorului nostru.

4. Zestrea noastră identitară este una europeană.

Ucrainenii din România sunt, alături de românii din România, cu adevărat europeni, prin așezare geografică, istorie, cultură, educație, mentalitate și opțiuni. Europa este numele sintetic a ceea ce ne exprimă, Europa este numele sintetic a ceea ce ne unește.

5. Construim responsabil visul european, la noi acasă.

Apărăm, conservăm și dezvoltăm identitatea noastră ucraineană în România, însă, în egală măsură, apărăm, conservăm și dezvoltăm profilul nostru european. Construim, cu bună credință, Europa în România, alături de comunitatea majoritară românească. Visul nostru comun este să aducem aici o Europă adevărată, să aducem și să trăim, aici, visul european, de care, mâine, să se bucure și frații și prietenii noștri din Ucraina, construind, la Kiev, o Europă la fel de frumoasă și de prosperă, precum la Lisabona, Paris, Londra sau București.

6. Instrumentele și resursele noastre pentru a apăra și promova profilul identitar ucrainean în România sunt diplomația, decența și dialogul.

Ne sunt străine ura, agresivitatea și barbaria. Cultivăm permanent dialogul constructiv cu toți cei care ne pot înțelege și sprijini. Toți cei care ne înțeleg și ne sprijină ne sunt prieteni. Cei care, puțini la număr, nu ne înțeleg și nu ne sprijină (încă), ne vor deveni prieteni. Armele noastre sunt buna credință, deschiderea, dialogul, diplomația, decența.

VOTAȚI!

UNIUNEA UCRAINENILOR DIN ROMÂNIA

PENTRU CAMERA DEPUTAȚILOR

Continuăm împreună!

UUR

UN VIITOR ÎN CARE FIECARE VOCE ESTE ASCULTATĂ

CMF 13240007

7. Sporim, permanent, nivelul de trai și calitatea vieții ucrainenilor din România.

Sporim calitatea vieții lor, prin investiții masive în infrastructură, prin idei generatoare de proiecte de investiții. Am creat și am dezvoltat în UUR o echipă valoroasă și creativă, care știe să scrie proiecte cu finanțare europeană multiplă. Ideile noastre valoroase și creative vor dezvolta proiecte de calitate și vor aduce în comunitățile noastre bani europeni, investiții majore. Ideile vor genera proiecte, proiectele vor aduce investiții, iar comunitățile noastre locale vor prospera.

8. Ne bazăm puternic pe comunitățile noastre locale.

Comunitatea sfințește locul, așa cum și omul o face. Aducem investiții în aceste comunități, aducem standarde de viață europeană în ele. Însă dragostea pentru ceea ce suntem și respectul pentru principii, credințe și valori le construim împreună. Muncim permanent să păstrăm și să sporim, în comunitățile noastre, zestrea pe care am primit-o. Dragostea pentru muncă, credința în Dumnezeu, încrederea în școală și în educație, etica puternică, morala, cinstea și bunul simț. Și pe aceste valori se clădește o comunitate prosperă, nu doar pe proiecte de infrastructură. Calitatea vieții noastre este dată, în principal, de forța credințelor noastre, de respectul pentru tradiții, dar și pentru regulile comunitare. Avem grijă de sufletul și de spiritul nostru, pentru a nu ne lăsa să se risipească în zgomotul unei lumi care nu mai crede în rădăcini, în tradiții, în valori și în modele.

(Continuare la pag. 2)

ALEGERI PARLAMENTARE 2024

(Continuare de la pag. 1)

9. În această lume zgomotoasă, dispusă să se piardă ori să se vândă ușor, noi, comunitatea ucraineană din România, suntem o ancoră puternică.

Noi ținem la credințele noastre, la felul nostru specific de a fi. Noi suntem obligați și onorați să păstrăm zestrea noastră identitară. Noi nu avem meteahna fugii, nu generăm cutremure, nu promovăm ura, nu generăm clivaje. Noi suntem o ancoră a stabilității, a decenței și a bunului simț. Am dovedit-o în întreaga noastră istorie. Suntem o insulă de echilibru într-un univers care se clatină. Am fost și rămânem ancoră, stabilitate și echilibru.

10. Ne facem tot mai mulți prieteni, parteneri și aliați.

Suntem parte a unei rețele naționale de parteneriate, care include instituțiile fundamentale ale statului, autorități centrale și locale, instituții strategice, oameni care au performat profesional, culte și asociații nonguvernamentale. Dezvoltăm, permanent, parteneriate cu prieteni și instituții din Ucraina. Promovăm modelele noastre de bune practici și de performanță în Ucraina și în Republica Moldova. Suntem, deja, bine reprezentați în Congresul Mondial al Ucrainenilor, unde am reușit să promovăm, ca etalon de bune practici, modelul național românesc al asigurării drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale. Respirăm în Europa și în lume prin prieteni și parteneri aleși. Calitatea și anvergura acestora este o confirmare a căii juste pe care am ales-o noi înșine: decența, diplomația și dialogul. Prietenii comunității ucrainene sporesc constant, resursele comunității sporesc constant. Am preluat o moștenire pe care o sporim convingător, în toate formele ei.

PRIORITĂȚI DE ACȚIUNE ȘI ACTIVITATEA REPREZENTANTULUI UUR ÎN CAMERA DEPUTAȚILOR ÎN PERIOADA 2020-2024

1. Activitate parlamentară bogată și responsabilă, axată pe prioritățile comunității ucrainene din România.

Cifre relevante: 119 luări de cuvânt, dintre care 66 declarații politice; 138 de întrebări și interpelări; 32 de proiecte legislative inițiate, dintre care 7 promulgate legi. Am fost conștientă de veghe a comunității ucrainene în Parlamentul României și am fost, ca reprezentant al acestei comunități, parte activă a puterii politice, parte responsabilă a mecanismului de decizie la nivel național, facilitator de proiecte pentru comunitățile noastre locale.

2. Reprezentare substanțială a comunității în dialogul național și internațional.

Am reprezentat comunitatea atât în Parlamentul României, în Grupul Minorităților Naționale și în Comisia pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă (vicepreședinte), cât și în 4 Grupuri de prietenie cu Parlamentele altor state (Grupul parlamentar de prietenie cu Canada, în calitate de secretar, Grupul parlamentar de prietenie cu Ucraina, Grupul parlamentar de prietenie cu Elveția și Grupul parlamentar de prietenie cu Republica Estonia). Am fost ales, în 2024, vicepreședinte regional al Congresului Mondial al Ucrainenilor, cel mai puternic for internațional al diasporei ucrainene. Am sporit în vizibilitate comunitatea ucraineană din România, am extins cercul de prieteni ai acesteia în România, în Ucraina și în lume.

3. Prioritatea absolută a reprezentat-o lupta politică pentru consolidarea identitară a comunității ucrainene din România,

menținerea, dezvoltarea și promovarea valorilor și tradițiilor ei, a limbii ucrainene ca limbă maternă, a portului, cântecului și dansului popular, a obiceiurilor și datinilor specifice. Am păstrat nealterată identitatea noastră, așa cum ne-a fost dată de bunici și de părinți, în locurile în care ne-am născut.

4. Catalizarea și coordonarea sprijinului național pentru comunitatea ucraineană:

menținerea, amplificarea, diversificarea și prioritizarea sprijinului autorităților naționale centrale și locale din România pentru afirmarea identității comunității ucrainene din România, accesul la educație în limba maternă și identificarea de soluții la nevoile și problemele acesteia. Grație efortului nostru, comunitatea

ucraineană a rămas permanent pe agenda de lucru și de acțiune a instituțiilor centrale și locale, mobilizate și coordonate în regim permanent de către conducerea UUR. Prin dialog constructiv permanent, prin perseverență, diplomație și decență, am mobilizat toți prietenii din România ai comunității, toată resursa instituțională și civică a țării, pentru a fi aproape de comunitatea ucraineană, pentru a o înțelege, cunoaște, prețui și iubi.

5. Dezvoltarea comunităților ucrainene locale.

Am adus investiții semnificative în comunitățile noastre locale, în valoare de zeci și sute de milioane de euro. Am generat obiective strategice de investiții finanțate din bugetul național și din bugetele locale. Am scris proiecte cu finanțare europeană pentru comunitățile noastre locale. Am creat echipe de experți în scrierea proiectelor cu fonduri europene. Am construit rețele solide de parteneriat cu instituții valoroase din România și din vecinătate, pentru a scrie și implementa proiecte de investiții pentru comunitățile noastre. Am creat premise solide pentru dezvoltarea sustenabilă a acestora. Am mobilizat permanent idei, proiecte, oameni și resurse pentru dezvoltarea comunităților noastre, pentru dezvoltarea infrastructurii, a bazei materiale și educaționale etc. Pe baza acestor proiecte, comunitățile ucrainene vor deveni treptat prospere și bogate. Am muncit și muncim permanent, responsabil, creativ și cu rezultate vizibile și convingătoare, pentru creșterea nivelului de trai și a calității vieții ucrainenilor din România.

6. Creșterea reprezentării comunității ucrainene în administrația locală.

La alegerile locale din 2024, am realizat o creștere de cca 25% a reprezentării noastre județene și locale. Avem un număr record de aleși locali în 8 județe (Arad, Botoșani, Maramureș, Satu-Mare, Suceava, Timiș, Caraș-Severin și, în premieră, Tulcea). Am îmbunătățit considerabil și convingător capacitatea de performanță a administrațiilor locale și a aleșilor noștri în aceste administrații. De proiectele, viziunea și forța lor, la nivel local, vor depinde marile proiecte ale comunității. Am crescut în mod permanent reprezentarea comunității ucrainene în administrația locală și vom face din reprezentanții noștri locali o echipă redutabilă de experți și funcționari care să aducă proiecte de calitate și investiții majore în comunitățile lor.

7. Consolidarea schimburilor culturale, umanitare, educaționale cu Ucraina:

amplificarea sprijinului autorităților și al comunităților locale ucrainene pentru soluționarea nevoilor educaționale și identitare ale comunității ucrainene din România (donații de carte și manuale, pregătirea profesorilor de limba ucraineană, sprijin logistic și material etc). Am adus în comunitățile noastre, din Ucraina, carte ucraineană, suport pedagogic și logistic pentru predarea limbii ucrainene, prieteni și parteneri pentru marile noastre proiecte în domeniul educației.

8. Promovarea, de la înalta tribună a Parlamentului, a unor inițiative care consolidează vocația europeană a României și vocația europeană a comunității ucrainene din România:

am promovat standarde de performanță în educație, proiecte pentru tineri, pentru noile generații, proiecte și standarde de performanță în mediile administrative, inițiative verzi (de mediu). Valorile europene, tinerii, educația și mediul au fost preocupările și prioritățile noastre permanente. Într-o lume instabilă, am fost o ancoră de stabilitate, un factor de echilibru. O ancoră europeană.

9. Facilitarea și consolidarea în regim permanent a relației bilaterale dintre România și Ucraina:

înlesnirea contactelor dintre autoritățile centrale și locale, mediile de afaceri, reprezentanți locali ai comunității ucrainene și reprezentanți locali ai autorităților ucrainene la nivel de regiuni, raioane și comunități etc. Am fost cureaua de transmisie a relațiilor bilaterale dintre România și Ucraina, podul marilor proiecte ale relației, liantul care a făcut posibilă ambiția părților de dezvoltare a unui parteneriat strategic. Alături de comunitatea românească din Ucraina, noi suntem garanția și fundamentul parteneriatului strategic dintre România și Ucraina, podul spiritual pe care se trece în ambele sensuri.

10. Consolidarea permanentă a sprijinului european pentru Ucraina și Republica Moldova și a sprijinului pentru refugiații ucraineni în România.

Am creat și am derulat sute de proiecte de sprijin pentru refugiați, am fost parte a efortului național mai larg de a facilita intrarea și șederea lor în România, de a simplifica și înlesni acomodarea și integrarea lor în societatea românească. Războiul din Ucraina a probat și a consolidat capacitatea noastră de acțiune coezivă, precum și capacitatea noastră de sprijin pentru refugiați. Suntem, totodată, parte a efortului național mai larg de a sprijini multivectorial Ucraina în acest război și de a sprijini aspirația europeană și euroatlantică a Ucrainei și a Republicii Moldova.

INTERVIU
 realizat de Mihaela HERBIL

„Promovarea culturii, limbii și tradițiilor noastre este o datorie de suflet”

Într-o societate globalizată, păstrarea identității naționale a devenit o adevărată provocare. Această misiune și-a asumat-o Nicolae-Miroslav Petrețchi care, atât prin activitățile derulate în cadrul Uniunii Ucrainenilor din România, în calitate sa de președinte al acesteia, cât și prin interpellările și proiectele inițiate în Parlament, în calitate sa de deputat al minorității ucrainene, a reușit să coaguleze în jurul ideii ucrainene oameni de toate vârstele și categoriile sociale, autorități naționale și internaționale, instituții, organizații etc., antrenând dimensiuni fundamentale ale ideii de identitate națională ucraineană la nivel lingvistic, cultural, etnografic, spiritual etc. Acum, spre finalul celui de-al doilea mandat de deputat în Parlamentul României și înaintea noilor alegeri parlamentare, l-am invitat pe domnul Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, să ne răspundă la câteva întrebări.

Mihaela Herbil: Cine este Nicolae-Miroslav Petrețchi, dincolo de reprezentantul minorității ucrainene la cel mai înalt nivel, și de unde a pornit în această călătorie onorantă și plină de provocări?

Nicolae-Miroslav Petrețchi: Dincolo de funcțiile publice și de pozițiile oficiale, sunt un om profund atașat de valorile comunității ucrainene și de tradițiile care mi-au fost insuflate de părinții mei, un om care nu și-a uitat niciodată rădăcinile. Am crescut în Rona de Sus, un sat de ucraineni din inima Maramureșului, înconjurat de tradiții, de povești și de valorile pe care părinții mei mi le-au transmis. Am fost învățat să prețuiesc fiecare colț de pământ din locurile natale și, mai ales, să îmi iubesc și să îmi respect identitatea.

M-am născut și am crescut într-o societate care trecea prin schimbări majore, dar care păstra în adâncul său o diversitate extraordinară. De aceea, am știut de copil că identitatea mea ucraineană este o moștenire, iar, când am crescut, am simțit că am o datorie de respect pentru predecesorii mei și o responsabilitate față de cei care vor veni după mine. Toate etapele pe care le-am parcurs au fost alimentate de visul de a păstra viu ceea ce suntem și de a construi un viitor mai bun pentru comunitatea noastră.

De-a lungul anilor, am simțit ce înseamnă să te lupți cu neajunsurile, prejudecățile, să înfrunți dificultăți care, pentru alții, sunt invizibile. Am întâlnit oameni descurajați care mi-au spus că nu se simt văzuți, că identitatea lor dispăre. Acești oameni sunt cei care m-au motivat să intru în politică. Din postura de lider al comunității ucrainene din România, am înțeles că identitatea noastră trebuie să fie puternică, clară și neîntreruptă. Nu funcțiile și titlurile m-au animat, ci oamenii care merită să fie ascultați, părinții care își învață copiii limba maternă, bunicii care păstrează tradițiile și tinerii care își doresc un viitor în care pot fi mândri de rădăcinile lor.

M. H.: Stimate domnule președinte Nicolae-Miroslav Petrețchi, sunteți unul dintre cei mai fervenți susținători ai culturii și ai limbii ucrainene, militând cu fiecare ocazie pentru promovarea specificului identitar ucrainean la toate nivelurile: cultural, educațional, istoric, lingvistic etc. Ați crescut și v-ați format într-o familie de dascăli. În ce măsură acest lucru v-a modelat personalitatea?

N.-M. P.: Familia mea a fost întotdeauna un reper pentru mine. Faptul că am crescut într-o familie de dascăli, care a pus accent pe educație, pe responsabilitate și pe respectul față de oameni, mi-a influențat profund viziunea asupra lumii și felul în care abordez viața. Părinții mei au fost modele de devotament, oameni care au înțeles că educația este cheia pentru schimbarea unei comunități și pentru dezvoltarea fiecărui individ. De la ei am învățat că succesul nu vine peste noapte și că munca pentru binele celorlalți este cea mai înaltă formă de respect. Această educație m-a format ca lider și m-a determinat să

pun întotdeauna pe primul loc nevoile comunității, fie că este vorba despre promovarea culturii, despre educație sau despre drepturile noastre ca minoritate.

În copilărie, îi vedeam pe părinții mei dedicându-se complet elevilor lor, dar și comunității noastre. În timp, am înțeles că noi, ca ucraineni în România, nu putem progresa fără să ne păstrăm valorile, fără să investim în tinerii noștri și în educația lor. Această educație, pe care am primit-o în familie, m-a modelat în tot ceea ce fac astăzi ca lider al comunității ucrainene. Pentru mine, promovarea culturii, limbii și tradițiilor noastre este și o datorie de suflet.

M. H.: Ce ați visat în copilărie să deveniți când „veți fi mare”?

N.-M. P.: Când crești cu părinți dascăli, este firesc să te gândești că vei urma aceeași cale. În copilărie, admiram munca lor, modul în care reușeau să modeleze vieți și să inspire elevii din comunitate. Am văzut cât de mult contează să fii acolo, zi de zi, pentru copiii care au nevoie de îndrumare. Și, pentru o vreme, am crezut că acesta va fi și drumul meu, să devin profesor și să continui munca părinților mei.

Dar, pe măsură ce am crescut, am realizat că pot contribui altfel, la un nivel mai larg. Mi-am dorit să mă implic direct în reprezentarea ucrainenilor din România și să aduc problemele noastre în atenția decidenților. Așadar, deși inițial visam să fiu profesor, visurile mele au evoluat odată cu mine, dar au rămas întotdeauna ancorate în ideea de a aduce un bine real celor din jurul meu. Am ales să urmez o altă cale, în viața publică, unde pot reprezenta interesele comunității ucrainene și pot aduce schimbări reale și fundamentale pentru toată comunitatea. Acum, ca deputat și președinte al Uniunii Ucrainenilor din România, simt că am reușit să îmbin aceste visuri și să le transform în proiecte concrete pentru comunitate.

M. H.: În legătură cu parcursul dumneavoastră ca demnitar al statului român, aș dori să vă întreb ce înseamnă să fii demnitar în ziua de azi și care este modelul dumneavoastră în acest sens?

N.-M. P.: A fi demnitar înseamnă mult mai mult decât să ocupi temporar o funcție, este despre responsabilitate, viziune și capacitatea de a răspunde nevoilor celor pe care îi reprezintă. Într-o perioadă marcată de schimbări rapide, atât pe plan intern, cât și internațional, un demnitar trebuie să aibă o viziune clară asupra direcției în care vrea să își ducă comunitatea, dar și capacitatea de a acționa prompt și eficient pentru a proteja interesele oamenilor.

Pentru mine, rolul de demnitar înseamnă să fii un generator al schimbării, să aduci la masa discuțiilor problemele reale cu care se confruntă cetățenii și să transformi aceste discuții în soluții concrete. În cazul comunității ucrainene din România, această misiune înseamnă să asigurăm păstrarea identității noastre culturale, să sprijinim educația în limba maternă și

să îmbunătățesc accesul la resursele necesare dezvoltării. Totodată, este esențial să susțin integrarea noastră într-o societate diversă, fără a pierde din vedere valorile și tradițiile care ne definesc.

Modelul meu ca demnitar este unul al leadership-ului deschis și empatic, bazat pe dialog și colaborare. Un lider autentic nu este cel care vorbește cel mai mult și cel mai tare, ci cel care ascultă, înțelege și caută soluții împreună cu cei afectați. Cred cu tărie că un politician trebuie să fie mai întâi un reprezentant al oamenilor, să poarte constant dialoguri cu cei pe care îi reprezintă, să fie aproape de nevoile și de problemele lor reale.

Un alt aspect fundamental pentru mine este integritatea. În contextul actual, unde dezbaterile politice sunt adesea dominate de populism și interese de moment, eu vreau să îmi păstrez angajamentul față de binele comun și să evit confruntările sterile și cu mize obscure. Cred cu tărie în politici care să aducă rezultate pe termen lung, nu doar beneficii temporare. Este datoria mea să construiesc punți între comunitățile noastre și să mențin un dialog constructiv cu autoritățile statului. România are un rol important în sprijinirea comunității ucrainene atât în plan intern, cât și internațional, iar eu voi continua să lupt pentru drepturile noastre, pentru păstrarea limbii și a culturii noastre, și pentru un viitor în care să ne simțim respectați și integrați.

M. H.: Pornind de la sintagma „totul este perfectibil”, considerați că există domenii sau aspecte care ar necesita a fi îmbunătățite în Uniunea Ucrainenilor din România? Dacă da, care ar fi acelea?

N.-M. P.: Uniunea Ucrainenilor din România a evoluat foarte mult în ultimii ani, dar sunt conștient că întotdeauna există loc de mai bine. În opinia mea, unul dintre domeniile-cheie care trebuie să fie optimizat este integrarea tinerilor în activitățile organizației. Avem nevoie de o implicare mai activă a noii generații atât în viața comunității, cât și în proiectele educaționale și culturale. Deși am inițiat numeroase programe pentru tinerii ucraineni, de la susținerea educației în limba maternă la evenimente culturale, cred că trebuie să le oferim mai multe oportunități de leadership și să creăm platforme prin care să își poată exprima ideile și să contribuie la dezvoltarea comunității.

Un alt aspect care necesită atenție este colaborarea mai strânsă cu administrațiile locale și centrale din România. De-a lungul timpului, am reușit să stabilem parteneriate solide, însă există potențialul de a extinde aceste relații, astfel încât proiectele noastre să aibă un impact și mai mare. Trebuie să ne concentrăm pe creșterea vizibilității și pe maximizarea sprijinului pentru comunitățile ucrainene din zonele rurale, unde accesul la resurse și oportunități poate fi limitat.

(Continuare la pag. 4)

„Promovarea culturii, limbii și tradițiilor noastre este o datorie de suflet”

(Continuare de la pag. 3)

În plus, integrarea refugiaților ucraineni, un subiect tot mai relevant în contextul geopolitic actual, rămâne o prioritate. Este esențial să continuăm să-i sprijinim pe acești oameni, nu doar pe termen scurt, ci și pe termen lung, ajutându-i să își găsească locuri de muncă, să își continue educația și să se integreze în societatea românească. Aceasta este o misiune pe care UUR și-a asumat-o cu multă seriozitate, dar e loc de a îmbunătăți modalitățile prin care facilităm aceste procese.

M. H.: Care este, în opinia dumneavoastră, profilul unui ucrainean din România? Este suficient să se fi născut într-o familie de etnici ucraineni, să fie purtătorul unui nume de familie ucrainean și/sau să vorbească limba ucraineană?

N.-M. P.: Profilul unui ucrainean din România este mult mai complex decât apartenența etnică sau lingvistică. Fără îndoială, să te naști într-o familie de etnici ucraineni, să porți un nume de familie ucrainean sau să vorbești limba ucraineană sunt aspecte extrem de importante ale identității noastre. Totuși, acestea nu sunt suficiente pentru a defini integral ceea ce înseamnă a fi ucrainean în România. Identitatea ucraineană este o construcție complexă, care reflectă o legătură profundă cu valorile culturale, spirituale și istorice ale comunității noastre.

Un ucrainean este definit, în egală măsură, de conștientizarea și asumarea moștenirii culturale, dar și de angajamentul de a contribui activ la perpetuarea și dezvoltarea ei. Astfel, a fi ucrainean nu înseamnă doar să vorbești limba, ci să înțelegi și să valorizezi tradițiile, să participi la viața comunității, să te implici în păstrarea patrimoniului cultural și să transmiți aceste valori generațiilor viitoare.

Identitatea ucraineană nu este statică, ci una dinamică, în continuă adaptare la noile realități sociale și economice, păstrând totodată un nucleu de valori fundamentale. Mai mult, în contextul actual al unei Românie europene și globalizate, a fi ucrainean înseamnă și să te integrezi armonios în societatea românească, păstrând identitatea națională ucraineană fără a exclude dialogul cu alte culturi. În acest sens, un ucrainean din România are un dublu rol: acela de a proteja specificitatea comunității sale și de a contribui la diversitatea și pluralismul societății românești.

Așadar, profilul unui ucrainean din România depășește simpla apartenență etnică. Este vorba despre un angajament față de valorile culturale, de un simț al responsabilității față de comunitate și de dorința de a continua această moștenire într-un mod relevant pentru generațiile viitoare.

M. H.: Ce principii guvernează în Uniunea Ucrainenilor din România, ținând cont de faptul că organizația pe care o conduceți a devenit cunoscută pe plan internațional, acțiunile și activitățile acesteia constituind modele de bune practici pentru organizațiile similare din alte țări?

N.-M. P.: Uniunea Ucrainenilor din România se bazează pe principii solide de solidaritate, respect reciproc și colaborare. Am învățat, de-a lungul anilor, că nu putem reuși decât împreună. Activitățile noastre, care sunt acum recunoscute și la nivel internațional, sunt rezultatul eforturilor colective ale membrilor noștri, ale autorităților locale și naționale, dar și ale partenerilor internaționali. Împreună am creat un model de bune practici care a fost apreciat și replicat în alte comunități din Europa, și acest lucru ne dă încredere că suntem pe drumul cel bun.

Pe de altă parte, Uniunea este guvernată de principii fundamentale care reflectă valorile comunității, cum sunt pro-

tejarea și promovarea identității etnice, lingvistice, culturale și religioase a ucrainenilor din România. Aceste principii se concretizează în activități menite să susțină unitatea și coeziunea comunității, dar și în eforturi de integrare și colaborare cu autoritățile locale și naționale.

Un aspect esențial în misiunea UUR este promovarea educației în limba ucraineană și susținerea tinerelor generații prin programe culturale și educaționale. Organizarea de evenimente culturale și sprijinul oferit în cadrul sistemului educațional sunt piloni care asigură perpetuarea limbii și tradițiilor ucrainene. UUR a devenit un model de bune practici la nivel internațional datorită implicării sale active în proiecte transfrontaliere și cooperarea constantă cu organizații internaționale, precum Congresul Mondial al Ucrainenilor și alte entități euro-atlantice.

Un alt principiu central este solidaritatea internațională, mai ales în contextul crizei din Ucraina. UUR a jucat un rol important în sprijinirea refugiaților ucraineni, oferindu-le suport logistic și ajutor umanitar, dar și contribuind la integrarea lor în societatea românească. Promovăm dialogul interetnic și combaterea dezinformării într-o perioadă în care unitatea comunității ucrainene este esențială pentru a evita divizările interne și pentru a întări legăturile dintre Ucraina și România.

M. H.: Sunteți deputat de două mandate, acum aflându-vă în pragul celui de-al treilea, și președintele Uniunii Ucrainenilor din România. După nouă ani la conducerea acestei organizații, este Uniunea Ucrainenilor din România așa cum v-ați dorit? Cât de important este factorul uman în dinamica unei organizații de anvergură Uniunii Ucrainenilor din România?

N.-M. P.: După aproape un deceniu la conducerea Uniunii Ucrainenilor din România, pot spune că Uniunea este o organizație care a progresat și s-a perfecționat semnificativ, dar este un organism viu, care continuă să se adapteze și să crească. Privind în urmă, sunt mândru de realizările noastre, de modul în care am reușit să punem pe harta națională și internațională vocea ucrainenilor din România. Totuși, ca orice lider responsabil, sunt conștient că întotdeauna este loc pentru mai bine.

Unul dintre obiectivele majore a fost întărirea vizibilității și a influenței noastre în toate structurile decizionale atât la nivel local, cât și național. Am lucrat mult pentru ca Uniunea să devină un partener respectat al autorităților române și să susțină interesele comunității noastre, prin inițiative legislative, proiecte culturale și educaționale de anvergură.

Însă succesul nostru nu ar fi fost posibil fără implicarea și devotamentul oamenilor din comunitate. Factorul uman este esențial în dinamica oricărei organizații, dar mai ales în Uniunea Ucrainenilor din România. Fiecare membru al echipei, fiecare voluntar sau susținător a contribuit la consolidarea poziției noastre. Aici nu vorbim doar despre lideri sau despre cei care se află în lumina reflectoarelor, ci despre fiecare persoană care și-a dedicat timpul și energia pentru binele comunității.

Când vorbesc despre factorul uman, mă refer la acei oameni care cred în valorile noastre, care promovează și păstrează identitatea ucraineană în România, indiferent de dificultăți. Fie că este vorba de profesori care susțin învățământul în limba ucraineană, de artiști care duc mai departe tradițiile noastre sau de tinerii care participă la proiecte culturale, fiecare contribuție este vitală pentru succesul Uniunii Ucrainenilor din România.

În pragul celui de-al treilea mandat, viziunea mea este de a face Uniunea și mai puternică, cu un focus și mai accentuat

pe tineret, educație și digitalizare. Trebuie să creăm noi oportunități pentru tineri, să le oferim un motiv să rămână implicați în viața comunității și să folosim tehnologia pentru a ne conecta mai bine la realitățile globale, păstrând însă rădăcinile culturale. Numai prin oameni și printr-o abordare inovatoare putem garanta că identitatea ucraineană va rămâne vie și puternică pentru generațiile viitoare.

M. H.: Cu ce gânduri porniți în noul mandat de parlamentar, în calitate de reprezentant al ucrainenilor în Parlamentul României?

N.-M. P.: În noul mandat, îmi propun să continui activitatea pe care am desfășurat-o până acum și să îmi intensific eforturile în câteva direcții esențiale pentru comunitatea ucraineană și pentru România în general, mă voi concentra pe câteva direcții strategice care au potențialul de a întări comunitatea noastră.

Prioritatea mea va rămâne consolidarea educației în limba ucraineană atât în cadrul sistemului preuniversitar, cât și în cel universitar. Am inițiat deja proiecte legislative care să faciliteze accesul la învățământul în limba maternă, dar nevoia de susținere este mai mare. Îmi doresc să extind aceste inițiative prin dezvoltarea unor programe de burse și colaborări internaționale care să le ofere tinerilor noștri performanți oportunități mai mari. Un alt obiectiv important va fi îmbunătățirea infrastructurii educaționale, cu accent pe digitalizare și acces la resurse moderne de învățare. Prin parteneriate cu autoritățile locale și centrale, vreau să mă asigur că școlile din comunitățile ucrainene sunt bine echipate și că toți elevii au acces egal la educație de calitate.

În domeniul sănătății, mă voi concentra pe accesul la servicii medicale de calitate pentru toate comunitățile din zonele rurale, care de multe ori rămân neglijate. Împreună cu colegii din Parlament, voi continua să susțin proiecte legislative care să simplifice accesul la servicii medicale și să îmbunătățească condițiile în spitalele din zonele defavorizate.

O altă prioritate esențială este protejarea drepturilor minorităților naționale. Am promovat constant în Parlament modificări legislative care să asigure o reprezentare corectă și echitabilă a ucrainenilor din România în structurile administrative și decizionale. De asemenea, voi continua să apăr interesele comunității noastre în fața presiunilor economice și sociale, asigurându-mă că niciun ucrainean nu este marginalizat.

Un alt pilon va fi reprezentarea intereselor comunității ucrainene în contextul geopolitic actual. Am inițiat și voi continua să dezvolt parteneriate cu organizații internaționale și cu autoritățile din Ucraina, pentru a facilita schimburile culturale și educaționale între România și Ucraina. În plus, voi susține în continuare inițiativele de sprijin pentru refugiații ucraineni, care să le asigure acces rapid la locuri de muncă, educație și asistență socială.

Un alt aspect important este politica externă și modul în care România poate continua să joace un rol esențial în sprijinirea Ucrainei în contextul războiului. În acest sens, mă voi implica activ în dezbaterile parlamentare care vizează securitatea națională și sprijinul pe care România îl poate oferi, inclusiv prin sprijin diplomatic.

Pe plan european, îmi propun să intensific colaborarea cu partenerii noștri internaționali, promovând o imagine solidă a României ca un stat care respectă și susține diversitatea etnică. În același timp, voi continua să lupt pentru ca minoritatea ucraineană să fie reprezentată și respectată nu doar național, ci și în structurile europene.

De asemenea, voi lucra pentru a încuraja dialogul inter-cultural și interreligios, promovând colaborarea între diferitele minorități din România. Acest lucru va fi realizat prin extinderea programelor culturale și educaționale dedicate minorităților, sprijinind astfel diversitatea și reconcilierea socială.

Acestea sunt gândurile cu care pornesc în noul mandat, în măsura în care comunitatea ucraineană îmi va da un nou vot de încredere. Voi construi un mandat dedicat comunității ucrainene într-un spirit de solidaritate, responsabilitate și respect față de diversitatea culturală. Îmi voi continua misiunea de a apăra drepturile și interesele comunității ucrainene, asigurându-mă că fiecare membru al comunității noastre beneficiază de sprijin în păstrarea limbii, culturii și tradițiilor noastre.

M. H.: Vă mulțumesc pentru amabilitate și disponibilitate, dorindu-vă mult succes în proiectele actuale și în cele viitoare!

(Continuare din nr. 63-64)

* * *

Cam la două săptămâni de la această discuție, consilierul se întoarse acasă foarte băut. Doctorul îi aduse la cunoștință rezultatul discuției sale cu Olena și, ca urmare a acestui lucru și a golirii multor sticle, el era într-o dispoziție proastă.

Se certă cu soția, care îi făcea reproșuri amarnice din cauza blestematei de datorii și a consecințelor care se abătuseră asupra lor. El îi răspunse cu cuvinte jignitoare, declarând că nu intenționează deloc să se comporte așa cum ar dori niște femei proaste. Fusesse deja destul de răbdător: acum nu mai are nicio forță...

– Cum poți debita asemenea baliverne, omule! – se apăra doamna consilier. – Cine a fost mereu stăpânul propriei voințe și a gestionat banii? Oare eu? Am fost oarbă și fără experiență, că nu ți-am pus frâul de la început; astăzi nu m-aș fi aflat în această situație, care mă aduce în pragul nebuniei. Ție trebuie să-ți mulțumesc că oamenii mă arată cu degetul; la bătrânețe o să cerșesc un colț de pâine de la copii sau de la rudele fudule! Mai bine mor, decât să ajung așa!

– Ha-ha-ha! – începu să râdă bărbatul în loc de orice răspuns.

Doamna consilier își întoarse furioasă spre el fața, care îi slăbise mult în ultima vreme.

– Încă mai și râzi! – zise ea cu amărăciune.

– Tu ai vrea să-mi pui frâu? – hohoti el răutăcios. –

Tu, care nu ai nici măcar atâta putere, încât să-ți impui autoritatea maternă în fața fiicei tale? Suportă acum consecințele educației liberale pe care i-ai dat-o și bucură-te de gândul că Olena va rămâne o fată bătrână capricioasă. Ea nici nu vrea să audă de K.

Doamna consilier se cutremură la auzul cuvintelor lui; era evident că e strivită de greutatea lor.

– Să fie oare adevărat, Epaminondas? – întrebă ea timid și, cu o mână tremurândă și plină de nervozitate, dădu lampa la o parte, pentru a-l putea privi mai bine.

Nu putea fi adevărat. La urma urmei, acest mariaj ar fi trebuit să devină un colac de salvare împotriva oricărui necaz pentru ea și pentru bietul ei copil mezin.

– Și eu aș vrea ca asta să nu fie adevărat... – răspunse consilierul batjocoritor. – Acum poți să mergi la ea și să-i mulțumești. Iar dacă nu, pune frâiele pe ea... De ce nu? Prostii muieresti! – mormăi el pe sub nas și începu să umble nervos prin odaie.

Soția lui se așeză și își acoperi fața cu mâinile.

– De când era mică a făcut cum a tăiat-o capul! – continuă el mai departe. – Și-a bătut joc de casa mea, făcând-o țința tuturor glumelor. Iar acum vrea să ne aducă și mai multă nefericire? Nu va reuși asta. Nu, cât timp mai trăiesc eu; și dacă nu a învățat până acum să asculte de tatăl ei, o să învețe acum. Trebuie să se căsătorească cu el!

– N-o să facă asta, Epaminondas! – gemu doamna consilier. – Ah, de-aș fi presimțit atunci că aceea va fi cauza comportamentului ei actual! Cât de urâtă și de insuportabilă era prezența lui pentru mine!

– Ea întreține relații amoroase pe la spatele tău, corespunda cu el, iar tu nu vedeai și nu auzai nimic! – spuse consilierul. – Acum adună ce-ai semănat! În ce mă privește, spun încă o dată că o să-i arăt eu cine e capul familiei. Nu voi permite ca ea să se împotrivescă voinței mele de dragul unei farse nebunești. Voi... – și tăcu brusc. În hol se auziră pași ușori și, o clipă mai târziu, Olena se ivi în prag. Era îmbrăcată într-o pelerină întunecată, pe cap avea un batic negru și ținea sub braț un teanc de partituri. Părea că pășește fără nicio trageră de inimă, dar, dând cu ochii de consilier și de mama sa distrusă, înțelese totul într-o clipă și se apropie.

– Merg la Margareta, mamă, – spuse ea șovăitoare – și nu voi fi acasă la cină. Îmi iau cu mine cheia, deoarece probabil voi sta mai mult și n-aș vrea să trezesc pe cineva când mă întorc.

Doamna consilier dădu doar din cap, dar consilierul se așeză sfidător în fața ei.

– Ce treabă ai tu acum cu profesoara de muzică? Afară plouă cu găleata și cred că nu se cade să ieși pe o asemenea vreme, dacă nu e absolut necesar.

– Așa e, tată; dar eu trebuie să ies.

– De ce?

– Am o treabă – răspunse ea fără chef.

– Ce treabă poți avea seara la o bătrână profesoară? Poate e ceva secret din nou? *Un rendez-vous*¹? Ai grijă! Totul are o limită, iar eu am încetat să mai fiu răbdător!

Tânăra fată se apropie repede de masă și puse pe ea teancul de partituri. Fața ei albă și slăbită se reflecta puternic de sub baticul negru și, în acea clipă, ea își aplecă fața... Se vedea că îi era greu să dezvăluie ce urma să facă...

– Sunt partituri pe care le-am transcris pentru bani; trebuie să le duc înapoi, – spuse ea grăbit. – Nu mai am niciun secret, tată...

Doamna consilier se mișcă pe canapea, iar consilierul tăcu pentru o clipă ca înlemnit; dar numai pentru o clipă. În secunda următoare se apropie de ea din câțiva pași, cu ochii scânteind.

– Ce? Ai transcris prostiile alea pentru bani? Îndrăznești să mă dezonozezi și cu asta? Vino-ți în fire, nebuno! – strigă el cu o voce tremurând de furie. – Câtă răbdare să mai am?

– Ce vrei să spui cu asta, tată? – întrebă ea calm, adunând partiturile răspândite.

– Vreau să spun că nu-i voi putea privi în față pe oamenii cumsecade, când îmi voi aminti că fiica mea provoacă tot felul de bârfe cu comportamentul ei nepotrivit; că respinge un om respectabil și transcrie partituri ca un biet copist; că îmi dezonoază numele și întreaga familie; că vrea *a tout prix*² să joace un rol. Mi-e rușine de tine – strigă el – îți spun că mi-e rușine!

Ea se făcu palidă, iar ochii îi păreau mai mari; își păstră însă calmul, ca mai înainte.

– Nu te pot ajuta, tată, – răspunse ea. – Și, pentru că nu pot accepta propunerea unui om respectabil, dar nu vreau ca persoana mea să fie o povară pentru voi, îmi voi câștiga singură existența. Nu știu cum vi se va părea vouă și altora acest lucru. Cu toate acestea, nu pot proceda altfel.

– Ești obligată, dacă îți spun eu! – strigă el tare și grosolan. – O să afli în ultima clipă că tatăl e capul familiei, că dorința lui este dorința tuturor.

– De ce tocmai acum? – întrebă Olena și ochii ei mari începură să strălucească.

– Pentru că ești nebună și pentru că asta e ceea ce îmi doresc.

Ea ridică din umeri și surăse ușor.

– Nimeni nu este îndreptățit să aibă dorințe care să joace un rol hotărâtor în viața altuia; și cu atât mai puțin să insiste pentru ca aceste dorințe să se îndeplinească. Eu nu pot fi de acord cu ele. Eu sunt eu, tată! Sunt precum o pasăre, precum un copac într-o pădure. Am dreptul să decid pentru mine sau împotriva mea. De aceea o spun, o dată pentru totdeauna, că nu mă voi căsători cu K. și că nu voi trăi niciodată, dar niciodată, în minciună...

– Poimâine te va cere în căsătorie, iar tu vei accepta! – zise el cu o voce șuierătoare.

– Poimâine va afla că nu voi deveni soția lui...

– Olena, ai milă de nefericita ta mamă, vino-ți în fire, – insistă doamna consilier.

– Dar oare voi aveți milă de mine? – întrebă ea cu profundă mâhnire. – Oare ia cineva în considerare gândurile și sentimentele mele? M-ați înșelă ca pe un arc mecanic și m-ați adapta la împrejurări! Dar eu nu voi ceda presiunilor! Nicio forță din lume nu va strivi persoana rațională și independentă din interiorul meu, iar dacă ați reuși să faceți asta, atunci liniștiți-vă... Atunci... eu nu sunt eu...

– Halal recunoștință pentru nopțile mele nedormite, pentru chinul meu, pentru iubirea mea de mamă! – gemea doamna consilier. – Ce zace în inima ta nefericită!

– Adevărul e, mamă, că voi avea grijă de mine.

– Fii blestată, viperă nerecunoscătoare! – șuieră consilierul.

Ea se pregătea să plece, dar se opri la auzul cuvintelor lui. Întorcându-și ușor capul, îl privi cu compătimire.

– Cuvintele dumitale, tată, nu mă dor... – spuse ea. – Nici nu trebuie să vorbești altfel decât îți poruncește spiritul care te-a călăuzit și te-a stăpânit până acum. Asupra mea el nu are nicio influență, nicio putere. Îl consider doar o forță nesănătoasă, murdară, de înșelă pentru un sentiment nobil și pur; acea forță se simte bine în mizerie, ar fi bucură să adune în jurul ei tot ce este neplăcut și să-l înăbușe. Plec! – spuse ea apoi. – Nu mai avem ce să ne spunem. Și, după cum stau lucrurile, nu vom avea ce să ne spunem nici pe viitor și nici nu ne vom înțelege.

– Îți mai spun doar atât – strigă consilierul – că poimâine accept cererea în căsătorie a lui K. Tu ești încă minoră, iar acum pleacă!

Ea se opri din nou ca fulgerată, iar ochii îi licăriră ciudat.

– Da? – spuse ea pe un ton prelung. Vru să mai spună ceva, dar, după ce se gândi puțin, tăcu. Acel „ceva” pe care doctorul îl compară cu confuzia îi apără brusc în fața ochilor. Nu se mai uită. Nu mai rosti niciun cuvânt. Luând partiturile de pe masă, ieși.

Conversația dintre părinți se încheie...

(Va urma)

Traducere din limba ucraineană
de **Cristina SILAGHI (BUMBAR)**

¹ Întâlnire (în fr.). (n.a.)² Cu orice preț (în fr.). (n.a.)

Pavlo PRAVYI

ISTORIA SECRETĂ A UNIUNII SOVIETICE

Capitolul III

Cum construiau bolșevicii comunismul și s-au ales cu un război civil

(Continuare din nr. 63-64)

Mai era un necaz: hiperinflația. Bolșevicii nu prea dădeau atenție politicii monetare. Se considera că banii sunt un fenomen trecător, curând banii vor „muri”, după care vor putea fi tipăriți cât îți pofteste inima.

Nikolai Buharin, în cartea sa foarte „științifică” „Economia perioadei de tranziție”, apărută în anul 1920, scria că devalorizarea banilor este un lucru bun, că aceasta se întâmplă în procesul de distrugere a sistemului mării ca atare. Un profesor, directorul Academiei, Timireazev Vladimir Iakovici Jelezniiov, simțind încotro adie vântul, s-a găsit să le bată în strună primitivilor marxiști:

„Valoarea banilor a scăzut până la un nivel nemaîntâlnit și continuă să scadă, amenințând cu totala devalorizare. Dar nu-i bai – ne putem lipsi de ei și chiar e cazul, pentru că banii sunt un fetiș, care orbește masele inculte și înapoiate... Întreaga economie poate fi trecută pe schimburi în natură, să se distribuie totul din magazinele sociale, și necesitățile fiecăruia vor fi satisfăcute nu mai rău ca altădată.”

Cel mai înfocat susținător al schimbului în natură (ca în societatea primitivă) a fost „genialul teoretician” V. I. Ulianov (Lenin). Bine, el era un primitiv. Jurist cu studii neterminate. La fără frecvență. Dar ditamai profesorul să susțină așa o nerozie?!

Să admitem că prin acele „magazine sociale” s-ar putea distribui cum-necum rația de pâine și slănină pentru munca depusă. Pe cartela eliberată de uzina metalurgică. Poate fi deschis un astfel de magazin chiar la uzină. După exemplul „frânelor” de la mina sovietică. Dar din ce magazine vor fi distribuite excavatoarele, vagoanele și cum anume?

Să vă explic. Pentru a funcționa, uzina metalurgică are nevoie de multe lucruri: minereu de fier concentrat, preparat la fabrica de înnobilitare; cocs, preparat de uzina cocsochimică; apă, asigurată de o structură corespunzătoare; electricitate, pantaloni și cizme pentru oțelari, oale pentru turnarea oțelului lichid, cărămidă refractară, cablu pentru podul rulant, podul rulant însuși și încă sute de alte lucruri, inclusiv o cană mare din care să bea apă muncitorul toropit de dogoarea cuptorului.

Dacă există bani, nu-i nicio problemă, toate astea pot fi cumpărate. Dar dacă nu sunt bani, cu ce poate face schimburi uzina cocsochimică? Cu fontă lichidă? Sau cu calupuri de oțel? Și ce să facă chimiștii cu ele? Ei au nevoie de excavator ca să încarce cocsul în vagoane. Excavator are uzina de excavatoare. Iată pe ce l-ar putea schimba uzina metalurgică: uzina de excavatoare are nevoie, de pildă, de vopsea, ca să vopsească excavatoarele, și nu calupuri de oțel în greutate de câteva tone, calupuri denumite brame. Iar fabrica producătoare de vopsea n-o să le dea vopsea metalurgiștilor, pe care s-o dea celor de la excavatoare, de unde să ia excavatorul și să-l dea cocsochimiștilor în schimbul cocsului. Căci fabrica de vopsele are nevoie de benzină, nu de brame.

Pentru a avea un mijloc universal de măsurare a valorii mărfurilor și a serviciilor, omenirea a inventat banii. Și ei nu sunt nici decum un fetiș, cum considerau tâmpiții de marxiști-leniniști, ci un fel special de marfă, care este o formă generală de echivalare a altor mărfuri și servicii – așa scrie în toate

dicționarele. Mai pe scurt, banii sunt un criteriu universal, un „mijlocitor” special în schimbul de mărfuri. Aceasta și sunt, iar mai apoi, pentru proletari erau un odios mijloc de acumulare de capital.

Acum vă puteți imagina, prieteni, în ce hal au adus țara în câteva luni acei lenini, buharini și jelezniiovi.

Presimțind colapsul, țărani ascundeau alimentele de raționalizare. Din cauza hiperinflației, ei nu mai aveau încredere în bani și au trecut la un schimb primitiv cu orașenii. Aceștia aduceau cele necesare țăranului. Unuia îi aduceau stofă de pantaloni, altuia ghete, unora sare, iar unii aduceau lumânări de la mica fabrică de lumânări în care lucrau. Cursul monedei naționale în timpul țarului și a Guvernului Provizoriu era relativ stabil, iar pentru cerealele statul plătea un preț bun, ca apoi bolșevicii să plătească un preț pur simbolic, bani pe care a doua zi inflația îi făcea praf.

Pe data de 13 mai 1918, a fost introdusă dictatura alimentară. Inițiatorul acestei prostii a fost ucraineanul Oleksandr Dmytrovici Ţuriupa, încă un individ cu studiile neterminate, care fusese exmatriculat din școala agricolă. Țărani, se înțelege, au refuzat să dea alimentele degeaba. Atunci bolșevicii au creat detașamente de aprovizionare alimentară, care pur și simplu jefuiau satele și trenurile. Precum bandele din Vestul Sălbatic. Împărțeau conform „know-how” – jumătate din pradă opreau pentru uzină sau unitate militară, adică pentru cei care formau detașamentul „alimentar” și jumătate pentru „hambarul țării”.

Țărani încercau să se opună. Detașamentele trăgeau în țărani. Dar și țărani aveau cu ce să răspundă, căci mulți dintre foștii soldați s-au întors din război cu puști. De fapt, tocmai acțiunile bolșevicilor din prima jumătate a anului 1918, dar mai ales în lunile mai-iulie au determinat începerea Războiului Civil. (Armata de voluntari a lui Denikin, a cărei formare începuse la sfârșitul anului 1917 ca răspuns la dizolvarea Adunării Constituante, la teroarea și jaful din partea bolșevicilor, era foarte mică și până în toamna anului 1918 nu depășea ca număr o divizie.)

A doua mare cauză fusese așa-zisa „Teroare roșie”. Potrivit minciunii Moscovei, ea începuse pe 5 septembrie 1918 prin emiterea decretului ca răspuns la rănirea lui V. Lenin și uciderea lui V. Volodarski (pe numele adevărat Moisi Markovici Goldstein) și a lui M. Urâțki. Iar până

atunci nu fusese din partea bolșevicilor nicio teroare. O să-i credem. Dar iată care-i problema...

Pe 31 octombrie (pe stil vechi) 1917, bolșevicii l-au împușcat pe parohul Catedralei Katerinski din Ţarskoe Selo, protoiereul Ioan Kociurov. El a fost primul cleric ucis de fanaticii roșii. Dar nu ultimul. În primăvara anului 1918, numărul victimelor săvârșite de bolșevici în rândul preoților și a credincioșilor se ridica la câteva mii. Cea mai cunoscută crimă a fost uciderea la 25 ianuarie în Kievul ocupat de bolșevici a Mitropolitului Vladimir (Bohoiavlenskyi) al Kievului și Galiției. Vlădica fusese împușcat cu gloanțe dum-dum, apoi străpuns cu baionete și săbii, după care trupul i-a fost jefuit.

Încă din 17 decembrie 1917 Dzerjinski i-a avertizat deschis pe oponenți:

„Trebuie să știți că nu mai târziu decât peste o lună, teroarea va cunoaște forme mult mai puternice, după exemplul marilor revoluționari francezi. Pe dușmanii noștri îi așteaptă ghilotina, nu numai pușcări.”

Cuvintele principalului cekist au avut acoperie în fapte. În noaptea de Crăciun, 6 ianuarie 1918¹, în Fortăreața Petropavlovsk, niște marinari beți l-au ucis pe atât de des pomeniții până acum deputați în Adunarea Constituantă Kokoșkin și Șengariov. Înainte de asta, marinarii nu s-au jenant să ia bani de la rude, chipurile, pentru nevoile deținuților.

Nu mai în ianuarie-februarie 1918 și doar în Armavir au fost uciși 1342 de ofițeri și „exploatare”. Oare asta nu e teroare?

Pe 1 aprilie 1918, la ordinul personal al lui Antonov-Ovsienko, a fost împușcat general-locotenentul Rennenkampf, care trăia liniștit la Taganrog. L-au împușcat nu pentru că ar fi fost „contrarevoluționar”, ci pentru refuzul de a intra în slujba bolșevicilor. Înainte de a-l împușca, acestuia erau din Primul Război Mondial i-au scos ochii. Iar cu două luni înainte, la ordinul lui Krylenko, fusese împușcat generalul Ianușkevici și tot pentru refuzul de a intra în serviciul Armatei Roșii. Asta nu-i teroare?

Dar uciderea contraamiralului Kaskov, a generalului-locotenent Ketrițea, vice-amiralului Novitki, generalului Iarțev, general-maiorilor Defabr, Karkaz și Muhin? A vice-amiralilor Lvov și Vasilkovski? Iar aceștia sunt generali și amirali. Căci numărul ofițerilor uciși, de la locotenent la colonel nu-l cunoaște nimeni. Și cum să numim asta?

Între victimele bolșevicilor se numără studenți și elevi de liceu; negustori și oameni de știință; reprezentanți ai intelectualității creatoare și învățători.

Și iată articolul lui Lenin „Cum să organizăm întrecerea”. Fusese scris în decembrie 1917, dar a fost publicat abia în anul 1929. Și știți de ce? Pentru că până și pe bolșevici îi șocase propunerea acestui maniac bolnav psihic de a decima, adică de a împușca tot al zecelea „vinovat că nu muncește”.

Iar după încetarea oficială a „Terorii roșii” în 6 noiembrie 1918, aceasta doar s-a întezit. Și știți ce e mai îngrozitor? Că uciderea lui Urâțki și Volodarski, atentatul împotriva lui Lenin nu aveau nicio legătură cu „contrarevoluția”. Urâțki fusese fie victima amantului iuncherului împușcat (iar nu era teroare), fie, dimpotrivă, a propriului amant, pe care nu-l împărțise cu acel iuncher. Ucigașul se numea

Luptători ai detașamentului de aprovizionare alimentară după un alt jaf. Uitați-vă la aceste chipuri „inteligente” și „nobile”.

¹ Până de curând, ucrainenii țineau sărbătorile pe stil vechi. Dar, după invazia Federației Ruse în Ucraina în februarie 2022 și pentru a se delimita și mai mult de Moscova, Biserica Ortodoxă a Ucrainei a adoptat calendarul gregorian. (C. Ir.)

Leonid Kannegiser. Din acest „triumphi amoros” au inventat o întreagă conspirație. La fel cum au făcut din uciderea lui Volodarski de către propriul șofer. Și s-au legat și sume enorme de bani, dar despre asta ceva mai târziu. Atentatul asupra lui Lenin fusese organizat nu de „contrarevoluție”, ci de cel mai apropiat tovarăș al lui Iakov Sverdlov; vom vorbi și despre asta. Bolșevicii știau toate astea, dar s-au folosit de victimele luptelor interne ca pretext pentru uciderea și jefuirea a zeci de mii de oameni nevinovați, precum și a adversarilor lor politici.

Fusese și mai cumplit. Nu mai este vorba de teroare, ci de concepția bolșevicilor ca atare: exproprierea în masă a femeilor. Aceasta era aproximativ așa, cum se întâmplase la Katerinodar (astăzi, Krasnodar):

„...comisarul de afaceri interne al orașului Bronstein despre socializarea tuturor fetelor și femeilor în vârstă de 16 până la 25 de ani. Toți doritorii se puteau adresa pentru un mandat de socializare la organele revoluționare ale orașului. Asemenea mandate care dădeau „dreptul” de a socializa cu până la 10 fete și femei – adică de a le viola «legal» – erau emise de Bronstein, de comandantul detașamentului de cavalerie Kobzârev, de comandantul Ivașcev și alții.

În general, în baza unui asemenea „mandat”, fuseseră răpite peste 60 de frumoase fete și femei între 16 și 20 de ani din familii «burgheze». Ele erau hăituite și vâdate în parcul orașului, după care erau violate și torturate, iar unele victime înnebuneau sau erau ucise. Trupul unei eleve din clasa a V-a² a unui liceu, cu evidente urme de tortură,

² Astăzi, clasa a IX-a de liceu. (C. Ir.)

fusese găsit în apele Kubanului. S-a stabilit că ea fusese violată în grup timp de aproape două săptămâni.”

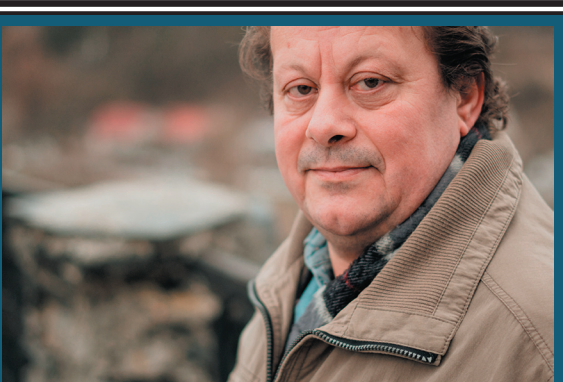
Iar astfel de dovezi aş putea aduce pentru întreaga carte, dar n-ar mai rămâne loc pentru altceva. Și asta fără partea imersă a aisbergului – „exproprierea”, adică jafurile. Erau jefuiți toți, la grămadă: învățători, profesori, țărani, industriași. Bine că i-au lăsat în viață. Deși nu întotdeauna. Se ajunsese până acolo că luptătorii lui Budionnâi l-au jefuit chiar pe Mihail Kalini, care fusese trimis pe front ca agitator. „Țapul Rusiei” fusese confundat cu un oarecare general. L-au dezbrăcat de șubă și l-au lipit de perete. Dar în acel moment apăruse comandantul, l-a eliberat pe Kalinin, ostașii Armatei Roșii și-au cerut scuze, dar, potrivit obiceiului, șuba nu i-au înapoiat-o. NU știu dacă asta e de răs sau de plâns.

Iată, așadar, care este cauza izbucnirii Războiului Civil – îngrozitoarele violențe din partea lumpenilor, turbați de „totul e permis” și a comisarilor care-i conduceau. Iar fiecare om cins-tit nu numai că avea dreptul, dar era obligat să lupte împotriva acestei bande de ucigași și sadici, care uzurpaseră puterea, și astfel începuse un imens și sângeros experiment social. Și atunci Lenin a exclamat: vai, ați înțeles greșit, acesta nu fusese adevăratul comunism, noi doar așa... am fost obligați.

Iar acum, dragii mei cititori, am să vă povestesc despre comunismul, pe care bolșevicii chiar au reușit să-l construiască...

(Va urma)

Traducere din limba ucraineană și note de Corneliu IROD

Ne-a sosit trista veste că, pe data de 5 octombrie 2024, a murit cunoscutul scriitor, istoric și cercetător ucrainean Pavlo Bondarenko (alias Pavlo Pravyi). Este autor a numeroase romane și lucrări științifice, între care și celebra *Istorie secretă a Uniunii Sovietice*, din care revista noastră continuă să publice fragmente. Moartea lui Pavlo Bondarenko este o grea pierdere pentru cultura ucraineană.

La neașteptata dispariție a lui Pavlo Bondarenko, Colegiul redacțional al revistei *Ecouri ucrainene* își exprimă profundul regret și transmite familiei îndoliata sincera sa compasiune.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

(continuare din nr. 63-64)

Capitolul 4

O zi senină de toamnă care, în mod normal, și-ar fi reflectat simplitatea și-n viața fiecărui locuitor din sat, deveni o zi extrem de neobișnuită. Străduțele înguste vuiau de lume, așa cum nu se întâmplase niciodată până atunci. Zarva se făcea auzită departe-n zare, căci, pe bună dreptate, unii săteni strigau cuvinte fără sens, din toți rărunchii, către semenii lor. Căinii lătrău necontenit, mai mult de spaima gloatelor ce treceau nebune pe lângă casele pe care le păzeau cu sfințenie, păsările de curte se alăturau și ele hărmălaiei din exterior, iar copiii priveau înmărmuriți toată această scenă fără a putea înțelege ceva. Până la urechile lor ajungeau fraze precum *satana doarme în pădure*, *jurnalele necuratului* sau *blestemul a dat peste noi*, iar la aceste vorbe rostite pe tonuri alarmante, micuții, de cele mai multe ori, se ascundeau îngroziți în cotloanele caselor sau ale curților, plângând și tremurând ca înaintea unui ceas rău. Panica se instaurase, de altfel, în sufletul fiecărui om din sat, odată cu sumbra descoperire din aceeași zi.

Se aflase foarte repede că un tăietor de lemne scosese întâmplător din pământ, împreună cu rădăcinile stejarului proaspăt tăiat, un cutăr foarte voluminos, fabricat dintr-un metal rezistent la apă, ceea ce l-a ferit de rugină, iar în interiorul acestuia găsi, contrar așteptărilor sale, o grămadă de manuscrise împăturite într-un material necunoscut, dar pesemne foarte rezistent. Toate cărțile acestea fuseseră conservate cum n-ar fi știut nimeni s-o facă mai bine, ajutându-l astfel pe tăietor să deslușească cu ușurință titluri precum *Eu*, *strigoii*, *Deșertăciunea naturii* sau *Închinați-vă și veți muri*.

În cărți, așa cum au descoperit mai târziu cei în măsură să le citească, își strânsese amintirile și îndemnurile un anumit strigoi, al cărui nume s-a șters inexplicabil de pe fiecare volum. Strigoii, după cum o afirma chiar el în scris, își dedica întreaga muncă asiduă din conținutul lucrărilor sale în slujba veșnică a oamenilor. Trăise, pesemne, cu vreo trei sute de ani în urmă, căci atunci a fost datată și ultima însemnare a sa.

Printre altele, și-a dedicat câteva zeci de mii de pagini descrierii unei anumite case *văduioare*, pe toată lungimea trăiniciei sale, zgrăvind cu însuflețire suferința la care o adusese pierderea propriilor stăpâni. Tot de casă au fost legate și ultimele rânduri ale memoriilor sale, terminate fiind în următorul chip:

După ani întregi de strădanii, îmi e dat să mă bucur de plăcerea pe care ți-o oferă o muncă istovitoare, dar foarte

importantă, încheiată cu bine. Douăsprezece manuscrise ticsite cu memorii am strâns de-a lungul acestui timp, toate cuprinzând patru generații de om, mai precis viețile în amănunt a douăzeci și opt de membri. Casa mi-a oferit îngăduința ei, iar eu, la rândul-mi, am expus tot, ca un scrib umil și credincios, toate câte s-au adunat între copertile acestor cărți. Am fost martor chiar și la nașterea casei, dovadă că ea m-a învrednicit cu cea mai adâncă încredere, dezgolin-du-și toate secretele în fața mea, așa cum o tânără fecioară își deschide sufletul în fața iubitului ei. Doar că, în acest caz, a fost vorba de o dragoste maternă, mai înțeleaptă decât oricare alta.

Douăzeci și opt de oameni a îngrijit biata de ea, văzându-i în final pierduți pe toți. Iar ceea ce a fost și mai greu de îndurat, căci m-a lăsat să înțeleg tot, s-a dovedit a nu fi doar moartea în sine a sufletelor sale, ci mai ales puțința de a anticipa moartea fiecărei persoane dinăuntru-i. Căci da, casele văd când sufletul începe a se zbate în trup, hotărât să scape de poverile care-l macină. Casele simt și prevăd moartea cu luni bune înainte de clipa finală, ca și cum atmosfera însăși i-ar șopti-o prevenitor. Oamenii nu văd, nu știu, dar căminele acestora simt și pentru ei. Pereții le sunt impregnați de doliu, la fel ca un burete scăpat în ocean, chiar cu mult înaintea suferinței semenilor pentru cel răposat. Iar,

spre deosebire de om, aceste construcții afective nu-și pot exterioriza chinurile lăuntrice, condamnate fiind a suferi-n tăcere; nu pot plânge, nu se vaită și nu oftează măcar, deși, dacă ar putea s-o facă, s-ar cutremura pământul sub ele.

La fel ca multe alte case, aceasta tănuie suferințe atât de covârșitoare, încât chiar și un om cu o simțire superficială, trăindu-le, s-ar trezi într-un impas, între viață și moarte. Și oare cine, mă întreb, și-ar mai dori să trăiască o viață împovărată de chinuri sufletești într-o asemenea măsură?

Unele case trăiesc mai puțin decât altele, la fel ca viețuitoarele, fiind cruțate de multe necazuri; dar acestea nu izbutesc, săracele, a împărtăși multe bucurii alături de stăpânii lor. Mor prematur, părăsindu-și lumea goale, ori cu prea puține memorii care să le aline singurătatea în infinitul neființei de apoi. Și, într-adevăr, cred că așa ne putem imagina cel mai bine iadul caselor: un loc pustiu, fără oameni și fără amintiri.

Iubiți-vă casele, oameni buni! Nu le lăsați de izbeliște, ci îngrijiți-vă de ele atâta vreme cât viața vă surăde, neajunsă încă de nenorocirea propriei efemerități. Dacă ar putea, și-ar da negreșit propriile existențe pentru a vă scăpa de un necaz cumplit, salvându-vă astfel viețile. Iubiți-le și iubiți-ne, de asemenea, pe noi, strigoii care vă trec pragul, căci răul nu vi-l vrem. Ba mai mult, salvăm tot ce se mai poate salva din calea uitării veșnice, o consecință nefastă a trecerii timpului. Pădurea însăși e înțesată de memorii, protejându-le până la momentul potrivit, iar datoria voastră e să le găsiți, reluând, astfel, legătura pierdută cu cei stinși. Strigoii sunt lângă voi tot timpul, chiar dacă nu-i vedeți. Doar lăsați-i să vă ajute.

[...]

Casa se cutremură chiar în acest moment, încheieturile sale trosnind la scurte intervale de timp. Pereții se încovoie, încetul cu încetul, gata să cedeze pe veci. Sunt putrezi, sărmanii, iar acoperișul nu e mai mult decât o sită pentru ploile ce se încăpățânează a-l străpunge, slăbindu-i apoi structura. O simt, totuși, cum încă mai opune rezistență. Scârțâie, trosnește, dar în picioare ar mai vrea să rămână, sperând până-n ultimul moment că stăpânii ei se vor întoarce, întovărășind-o către moarte. Dar toți sunt morți deja.

Din fericire, atât pentru mine cât, și pentru ea, dorința-i din urmă nu va rămâne întru totul ne-ndeplinită, căci eu am ales deja să mă sacrific, ucis și îngropat de dărâmurile-i nostalgice.

[...]

Se chinuie să moară, încă se mai chinuie.

Totul se clatină aici, sub legănatul trist al morții. Trosnește, scârțâie, suspină...

Mihailo NEBELEAC

BALADA DORULUI DE TOAMNĂ

*Au ruginit castanii peste noapte,
se-nfruptă toamna lacomă din noi,
parcă am fi doar niște mere coapte,
căzute din greșeală în noroi.*

*Se lasă bruma slobod peste garduri,
îmi ruginesc cocoșii prin vecini,
aleargă plopilor printre zeci de farduri
iar trandafirii moșăie în spini.*

*Eu mă prefac că-s fericit o clipă,
când îmi adun mestecenii-n priviri,
să mă purific în focul care țipă
pe rănilor apuselor iubiri.*

*Mă scald în seva slobodă din ramuri,
peste clopotniți vorbele-mi arunc
și îmi lipesc privirile de geamuri
cu nostalgia inimii de prunc.*

*Se coace dorul lin în crizanteme
cu amăgirea verde din trecut,
mi-e inima scăldată de poeme,
iubirea-aș vrea s-o iau de la-nceput...*

SĂ CADĂ FRUNZELE

*Ne mai răsfață soarele o vreme,
ne limpezim privirea pe gutui,
îmi geme versul darnic în poeme,
dar tot mă simt copilul nimănu.*

*Și mă tot doare zâmbetu-ți cuminte,
privirea ta cu zbor indiferent,
mă-mpotmolesc adesea în cuvinte
și în iubire sunt un repetent.*

*Căci mă repetă toamnele-n ceasornic,
parcă aș fi un simplu clopotar,
pe frunze zac cu somnul de duhovnic
în cimitirul nopții de hoinar.*

*Tu mă cutremuri și mă arzi cu știre,
călătorești cu mine doar în gând,
eu voi așterne frunze de iubire
peste rugina fiecărui rând.*

*Să cadă frunze, deci, peste cuvinte,
paharul plin atâta-i de amar,
cât te iubesc doar eul meu o simte,
sunt rupt din toamnă-n modul cel mai rar...*

BALADA CHIPULUI DE TOAMNĂ

*Am cam zburdat pe drumuri nepermise
și mă zdrobește toamna în frunzar,
mă regăsesc în florile ucise
de zeci de doruri arse în zadar.*

*Și mă izbește vrerea de blândețe,
călătoresc bezmetic ca un nor,
mi se afundă slovele-n tristețe,
la seama ta din zboruri mă cobor.*

*Dar mai planez ca un colind prin lume,
din deal în deal privesc către cocori,
ca un copil nerechemat pe nume,
mă zvârcolesc în fragede culori.*

*Apoi m-avânt spre țările mai calde,
să mai topesc o vrajă din zăpezi,
să-nmugurească dragostea-n balade,
să pună iarna neaua peste iezi.*

*Te tot aștept în zborul meu zadarnic,
sunt un copil de nimeni răsfațat,
mai împlinesc și rolul de paharnic,
mai sunt dator, dar nu am mult de dat...*

(Poezii preluate din vol. „Nepermisele iubiri” (Balade și poeme), Ed. Echim, Sighetu Marmației, 2003)

Virgil RIȚCO

GUTUILE

Odată, într-o primăvară, bunicul nostru a sădit câțiva gutui. Acum ei sunt așa de bătrâni, încât li s-au uscat vârfurile, iar în jurul lor au crescut puieți. Rodesc gutui mereu – un an nu, unul da, și atunci se îndoiește ramurile din cauza greutateii.

În această toamnă sunt multe gutui. Din cauza crengilor încărcate, aproape nu se mai văd frunzele; gutuile-s frumoase, acoperite de o ceață cenușie. Iată, deja o cracă n-a rezistat, s-a rupt, iar gutuile de pe ea s-au veștejit.

Dănilă a căutat niște propte și a sprijinit crăcile grele de fructe. A mai proptit încă o ramură, s-a așezat pe un ciot și s-a mirat:

„Pentru cine se mai ostenește el? Când trăia Irina, făcea din ele gem, peltea, compot. Pe atunci copiii învățau, iar ea le ducea merinde acolo, la școală.”

La târg n-a dus niciodată fructele, pentru că nu poate, iar târgu-i departe. Nici în trecut niciodată nu le ducea la piață.

Așa că nu numai el, ci și la alți bătrâni, gutuile putrezesc sub copac.

Copiii sunt mari, au și mașini, ar fi putut să vină, dar... Ehei, ar fi putut !... Fiica e undeva peste hotare, iar fiul a plecat cu soția la munte.

Gutuile s-au copt. Dănilă rupe una; gutuia-i galbenă, frumoasă și aromată. Mănâncă încet. E dulce-acrișoară. Bătrânul se ridică și se îndreaptă spre vecinul Vasile; se aude cum omul își bate coasa în curte.

Văzându-și vecinul, Vasile își lasă coasa. Dănilă îl salută, apoi ia coasa și o privește.

– Bine o bați – zice.

Vasile nu se abține să nu rădă. Nenea Dănilă nu laudă prea lesne.

Vasile vrea să-i spună ceva plăcut:

– Dumneata, cândva, ai fost cel mai bun coșaj!

– A fost odată un cal și acum nu mai este – oftează Dănilă. – Ei, cum îi cu Dunărea?

– De ce, doriți pește? Eu vă pot prinde, unchiule!

– Ei, nu, am întrebat așa, pur și simplu – zice Dănilă. Plec, am două găini și trebuie să le pasc – glumește trist.

Vasile ridică din umeri, neînțelegând de ce a venit vecinul. A doua zi, Dănilă s-a dus la Dunăre. A mers încet pe cărare, printre grădinile

rășchirate pe vale, spunându-și: „Frumoși sunt cartofii în vara asta și floarea soarelui e ca niște ciururi, și porumbul s-a ridicat ca pădurea.”

De-abia a pătruns pe cărare... Și salcia, care anul trecut era aproape de mal, deja-i trântită în apă cu rădăcinile-n sus... Câte astfel de sălcii au luat apele Dunării!... Când era copil, se cățara prin ele și se uita în scorburile unde își făceau vrăbiile cuiburi.

Sub salcia creată, o tânără cu fața rotundă curăța niște pește.

– Ei cum e, cade? – a întrebat ca să intre în vorbă.

– De prăjit o fi și de un borș se găsește.

– A prins, uite, acest fortăgăi... Bine ar fi fost să și-l curețe, a spus tânăra.

– Vedeți cum sunt acum femeile? Singur să-l prinzi, singur să-l cureți, singur să-l fierbi, răsă tânăra bărbos de alături.

– Așa au fost ele întotdeauna – a adăugat Dănilă. – A mea, cândva, spunea la fel.

– Cum vă simțiți aici, pe Dunăre?

– E minunat, îmi pare rău că se termină concediul; peste câteva zile va trebui să ridic ancora – oftă tânăra bărbos.

– Când plecați, treceți și pe la mine – spuse Dănilă. – Vă dau gutui câte vreți.

– O, gutui!... Gutuia e cel mai aromat fruct – spuse tânăra. – Da' cu cât le vindeți?

– A, nu, eu nu vând. Vi le dau așa...

– Cum așa? – nu înțelese tânăra.

El a pornit spre casă:

– Veniți să vedeți!...

Dănilă credea că nu vor veni. Dar, spre seară, porțița scârțâi. Erau ei, bărbosul și tânăra.

– Bine că n-ați uitat! Hai la gutui. Alegeți-vă orice pom și culegeți! Gutuile sunt bune, nu sunt viermănoase.

– Aici, la dumnevoastră, e un adevărat rai!... – exclamă tânăra.

– Da, e rai. Dar cine să stea în acest rai? – spuse încet Dănilă.

– Locuiți singur?

– Singur!... Copiii poate vor veni și ei cândva...

Au cules multe gutui. Bărbatul a venit să i le plătească lui Dănilă.

– Ei, nu, ce-i cu dumnevoastră?!... Am spus că fără bani – spuse bătrânul.

– Vă mulțumim!

Bărbosul și tânăra au luat gutuile. Dănilă i-a petrecut până la porțiță și s-a așezat pe laviță, uitându-se după ei.

Tania Kugai. Gutui și ierburi